

Regionalni sastanak partnerskih opština i Aarhus centara

“Gradimo partnerstvo za otporniju Bajinu Baštu”

Pregled aktivnosti na smanjenju rizika od nepogoda
na teritoriji opštine Bajina Bašta
Opština Bajina Bašta

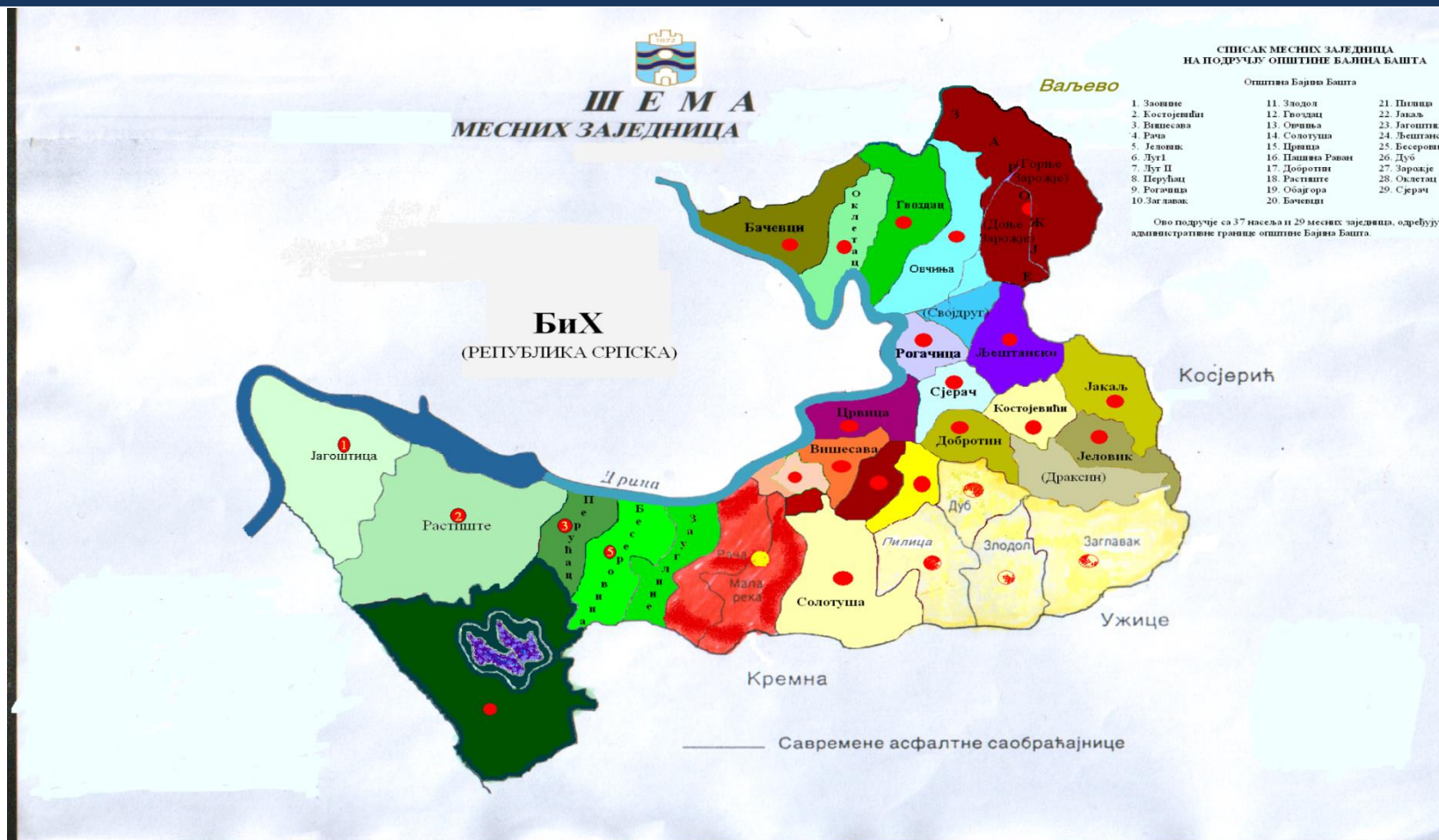
Aleksandar Marković, koordinator opštinskog štaba za vanredne situacije
Drgana Ivanović, inspektor za zaštitu životne sredine

Sarajevo, 22-23. septembar 2016.g.

Opština Bajina Bašta

- Opština Bajina Bašta se nalazi na samom zapadu Republike Srbije, u Zlatiborskom upravnom okrugu.
- Prostire se na 673 km² uz reku Drinu.
- Brdsko-planinskog je karaktera.
- Prema podacima popisa stanovništva iz 2011. godine, u 37 naselja opštine Bajina Bašta (organizovanih u 32 mesne zajednice) živi nešto više od 26 hiljada stanovnika.
- Sedište opštine je naselje Bajina Bašta koje se nalazi na 257 m n.v. u centralnom delu opštine, i broji oko 10 hiljada stanovnika.

Administrativna organizacija opštine Bajina Bašta

Privreda

- Poljoprivreda, energetika, šumarstvo i turizam su četiri privredne grane koje su u strateškom smislu važne za opštinu Bajina Bašta i u kojima ova opština vidi svoju razvojnu šansu.

Potencijalni rizici

- Poplave i klizišta usled obilnih padavina
- Šumski požari
- Snežne mećave i nanosi
- Grad
- Suša
- Epidemije i epizotije
- Tehničko-tehnološki akcidenti
- NUS
- Terorizam

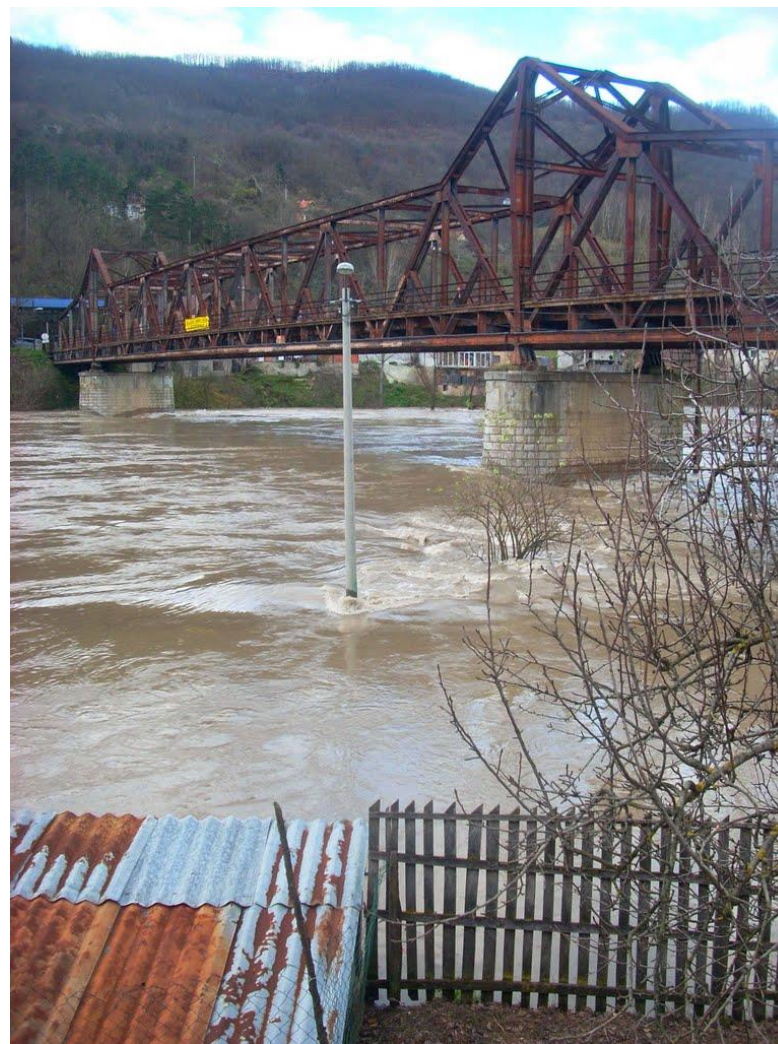
Vanredne situacije i događaji 2010-2016. godine

- 2010.godine – visok vodostaj Drine usled naglog topljenja snega u gornjem slivu, nije proglašena vanredna situacija; šteta na objektima pri obali, na nekoliko mesta voda pretila da ugrozi putni pravac Perućac-BB-Bačevci
- 2012.godine, kraj februara i početak marta
 - sneg, led i niske temperature;
- 2012.godine, kraj avgusta i početak septembra
 - šumski požar ogromnih razmera na planini Tari (zahvatio teritorije dve jedinice lokalne samouprave u Srbiji – Bajina Bašta i Užice i jednu u BiH – Višegrad; nije proglašena vanredna situacija, ali je OŠVS aktivno učestvovao, a rukovodio je RŠVS)
- 2014/15.godine (15.05.2014 – 02.06.2015.) poplave, odroni, klizišta
- 2016. godine, poplave, odroni, klizišta, grad (mart i jun)

Visok vodostaj reke Drine 2010.

Drina u normalnim okolnostima

Drina 2010.

Snežne padavine i niske temperature 2012.

*Projekat
Smanjenje rizika od katastrofa i sigurnost
u OSCE regiji*

Požari 2012.

- Zahvaćeni delovi teritorije opština Bajina Bašta, Užice i Višegrad
- Prema proceni stručne komisije, direktna šteta (gubitak drvene mase) od požara na Tari (preko 700 hektara šume) samo na području opštine Bajina Bašta, iznosi oko 250 miliona dinara (approximately 2.168.616 €, or 2.818.118 \$)

Poplave 2014-2015.

- Uvođenje vanredne situacije na teritoriji opštine Bajina Bašta 15.05.2014. godine u 08.00 časova, kao i u mnogim drugim JLS. Nakon toga i u celoj R.Srbiji.
- Nije bilo ljudskih žrtava;
- Prekid saobraćaja na putevima I i II reda (nekoliko sela totalno odsečeno od centra opštine);
- Izlivanje reke Rogačice, Dervente, Ovčinske reke, brojnih bujičarskih potoka i plavljenje objekata i poljoprivrednog zemljišta u MZ Rogačica, Kostojevići, Jakalj, Dub, Lještansko, Sjerač;
- Aktiviranje velikog broja klizišta (1.500-2.000) u većini mesnih zajednica, a najviše u severnom i istočnom delu opštine;
- Prekid u snabdevanju električnom energijom za oko 4000 potrošača (111 trafo-stanica van funkcije, dalekovodi i niskonaponska mreža);
- Na većem delu teritorije Opštine nije bilo signala mobilne telefonije;
- Stradalo je oko 30 grla krupne stoke, više ribnjaka, staklenici, plastenici i ekonomski objekti.
- Poremećen je redovni životni ritam i privređivanje stanovništva.

Poplave 2014-2015.

- U toku 373 dana trajanja VS održano je više od 40 sednica Štaba za VS
- Najznačajne aktivnosti na otklanjanju posledica:
 - Organizacija premeštanja najugroženijih (ljudi, životinje, materijalna dobra...);
 - Prijem i distribucija pomoći ugroženima;
 - Normalizacija vodosnabdevanja, snabdevanja el. energijom, javnog prevoza, telekomunikacija...
 - Sprovođenje antiepidemioloških mera (praćenje stanja kvaliteta vodozahvata, veterinarske intervencije, dezinfekcija, pre svega u i oko škola, itd...)
 - Procena štete (formiranje stručnih komisija, po oblastima)
 - Obnova kuća za stanovanje (sanacija, izgradnja novih, isplata štete od strane države a po pravosnažnim rešenjima Opštinske uprave).

Poplave 2014-2015.

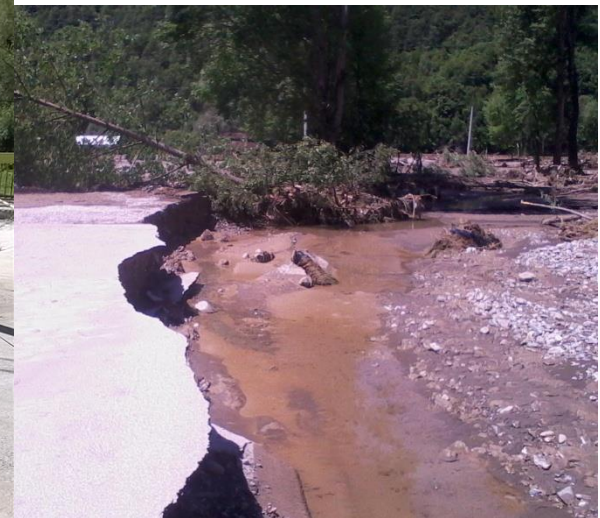
PODACI O ŠTETI

(presek stanja 02.07.2016.)

- STAMBENI OBJEKTI: 71.654.496 RSD
- JAVNI OBJEKTI: 37.646.060 RSD (objekti elektroenergetske infrastrukture)
- LOKALNA INFRASTRUKTURA: 14.986.300 RSD
(seoski vodovodi i vodovodna infrastruktura)
- LOKALNI PUTEVI / PUTNI OBJEKTI: 273.866.895 RSD
- PRIVREDA: 23.758.678 RSD
- POLJOPRIVREDA: 330.418.948 RSD
(pomoćni i ekonomski objekti: 52.531.888 RSD
mekanizacija: 778.000 RSD
poljoprivredno zemljište i proizvodnja: 253.455.500 RSD
stočarstvo: 23.653.560 RSD)
- OSTALO: 8.953.625 RSD (šteta na šumama)

UKUPNO: 761.285.003 РСД (6.575.414,07 € ; 8.990.564.07 \$)

Poplave 2014-2015.

Vanredne situacije i vanredni događaji 2016.

- Zbog obilnih kišnih padavina (i snega u višim planinskim predelima) došlo je do izlivanja brojnih reka i potoka na teritoriji opštine, poplava, klizišta, odrona, nemogućnosti saobraćanja na više putnih pravaca usled teških oštećenja puteva i mostova, izbijanja podzemnih voda u nekim prigradskim zonama, došlo je i do prekida snabdevanja električnom energijom na delu teritorije, i ponovo je, kao i 2014. bilo ugroženo gradsko vodoizvorište. **Proglašena je vanredna situacija** koja je trajala od 8 do 16.marta.
- Usled obilnih i naglih kišnih padavina i pojave grada, došlo je do različitih vrsta šteta na većem delu teritorije opštine Bajina Bašta, pre svega u zapadnim delovima opštine prema Kosjeriću (koji je takođe pretrpeo štetu od grada) i Užicu, kao i u centralnim i severnim delovima opštine. **Proglašena je vanredna situacija** koja je trajala od 8 do 16.marta.
- Usled obilnih kišnih padavina 19. avgusta došlo je do nekoliko odrona na putu Perućac-Rastište, duž jezera Perućac. Tom prilikom je nekoliko vozila bilo zarobljeno na deonici koja je na više mesta bila zatrpana, a putnici su evakuisani čamcima jezerom.

Preduzimanje mera od strane Opštinskog štaba za vanredne situacije

1. Štab u stalnom zasedanju
2. Svi subjekti u stanju pripravnosti
3. Aktiviranje poverenika civilne zaštite
4. Uvođenje neprekidnog dežurstva
5. Mehanizacija JP u mobilnom stanju
6. Definisanje kritičnih lokacija
7. Organizacija premeštanja najugroženijih (ljudi, životinje, materijalna dobra...);
8. Prijem i distribucija pomoći ugroženima;
9. Normalizacija života - vodosnabdevanja, snabdevanja el. energijom, javnog prevoza, telekomunikacija...
10. Sprovođenje antiepidemioloških mera (praćenje stanja kvaliteta vodozahvata, veterinarske intervencije, dezinfekcija, pre svega u i oko škola, itd...)
11. Procena štete (formiranje stručnih komisija, po oblastima)
12. Obnova

Postojeća planska dokumentacija

- Procena ugroženosti od elementarnih nepogoda i drugih nesreća na teritoriji Opštine Bajina Bašta-zatražena saglasnost Odeljenja za vanredne situacije u Užicu;
- Plan zaštite i spasavanja od elementarnih nepogoda i drugih nesreća na teritoriji Opštine Bajina Bašta-u toku je izrada;
- Plan zaštite od udesa sa aspekta terorističkog napada na teritoriji Opštine Bajina Bašta-urađen, dobijeno pozitivno mišljenje o Odeljenja za vanredne situacije u Užicu, preostaje usvajanje plana od strane opštinskog veća

Lokalne odluke za postupanje u vanrednim situacijama i smanjenje rizika od nepogoda

- Odluka o obrazovanju opštinskog štaba za vanredne situacije (“Sl. list Opštine Bajina Bašta, br. 06-16/2011, 06-27/2011-izm. i dop. i 06-40/2011-izm. i dop.”);
- Poslovnik o radu Opštinskog štaba za vanredne situacije za teritoriju opštine Bajina Bašta.
- Odluka o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite na teritoriji Opštine Bajina Bašta (“Sl. list Opštine Bajina Bašta, br. 06-40/2011);
- Odluka o određivanju osposobljenih pravnih lica od značaja za zaštitu i spasavanje na teritoriji opštine Bajina Bašta (“Sl. list Opštine Bajina Bašta”, br. 06-40/2011);

Odluka o izmenama i dopunama Odluke o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite

- Pravni osnov za donošenje ove Odluke sadržan je u odredbama Zakona o vanrednim situacijama ("Službeni glasnik RS", broj 111/09, 92/011 i 93/012).
- Članom 15. stav 1. tačka 1. tog Zakona propisano je da u ostvarivanju prava i dužnosti u pitanjima zaštite i spasavanja, jedinice lokalne samouprave preko svojih organa donose odluku o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite na teritoriji jedinice lokalne samouprave, i obezbeđuju njeno sprovođenje u skladu sa jedinstvenim sistemom zaštite i spasavanja.
- Oblast civilne zaštite regulisana je u poglavlju VII Zakona o vanrednim situacijama-članovima od 51. do 127, a predložena odluka urađena je u skladu sa tim odredbama.
- Predloženom odlukom izmenjeni su članovi 10. i 12. postojeće Odluke o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite na teritoriji opštine Bajina Bašta. U članu 10. u stavu 1, pod tačkama 31. i 32. dodate su dve novoformirane mesne zajednice-Mala Reka i Bušinsko polje. U stavu 2. tog člana propisano je da će poverenici civilne zaštite u mesnim zajednicama, koji su predsednici saveta mesnih zajednica, imati najmanje po jednog zamenika, koje predlaže savet mesne zajednice. Broj zamenika u svakoj mesnoj zajednici određivaće i predlagati savet mesne zajednice, u zavisnosti od stepena ugroženosti i potreba svake mesne zajednice. Stavom 4. propisano je da će postavljenje poverenika i zamenika poverenika vršiti Opštinski štab za vanredne situacije, kao što je propisano i u važećoj odluci.
- Suštinska izmena usledila je u članu 12. koji se menja u delu kojim se propisuje broj pripadnika jedinica civilne zaštite opšte namene, umesto predviđena 491, predloženo je optimalnih 75 pripadnika, na osnovu procene ugroženosti opštine Bajina Bašta.
- U članu 18a. predoženo je da se postavljenje poverenika i zamenika poverenika civilne zaštite izvrši u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Odluke, a u skladu sa revidiranim članom 10.

Naredba o pripremama, načinu formiranja i angažovanja jedinica civilne zaštite opšte namene

1. Pripreme za formiranje jedinica opšte namene izvršavaju se kao stalni zadaci organa Opštinske uprave, nadležnog za poslove vanrednih situacija i odbrane i to:
 - 1) Evidentiranje građana zainteresovanih za angažovanje u jedinicama civilne zaštite, a posebno građana koji poseduju znanja i veštine za izvođenje složenijih zadataka zaštite i spasavanja kao što su: spašavanja iz ruševina, postupanja u slučaju požara, pružanja prve medicinske pomoći i dr.;
 - 2) Nabavka opreme za postupanje jedinica civilne zaštite,
 - 3) Edukacija i obuka zainteresovanih građana - budućih pripadnika jedinica civilne zaštite.
2. U cilju evidentiranja građana zainteresovanih za angažovanje u jedinicama civilne zaštite Opštinska uprava će periodično objavljivati poziv za prijavljivanje građana.
 - Zainteresovani građanin se prijavljuje na obrascu prijave koji sadrži: ime, ime jednog roditelja i prezime, mesto i adresu stanovanja, mesto i godinu rođenja, pol, zanimanje, radni status, posebna znanja i veštine koje poseduje, broj telefona, datum prijave i potpis.
 - Prijavljivanje se vrši lično, u prostorijama Opštinske uprave ili na drugom mestu označenom u pozivu. Prilikom prijema prijave građanin se obaveštava da će u slučaju potrebe biti pozvan, saopštavaju mu se njegova prava i obaveze koje proističu iz zakona i odluka Opštine, upozna se da je dužan da se odazove pozivu na obuku i da, ukoliko promeni iskazanu volju da se angažuje, o tome obavesti Opštinsku upravu.
 - Opštinska uprava vodi evidenciju prijava građana.
3. Opštinska uprava u okviru budžetskih sredstava redovno godišnje planira i nabavlja ličnu opremu, opremu, sredstva i materijale za postupanje jedinica civilne zaštite. Odluku o nabavci opreme i sredstava iz prethodnog stava usvaja Opštinski štab za vanredne situacije na predlog Opštinske uprave.
4. Opštinska uprava planira i sprovodi edukaciju i obuku zainteresovanih građana za sprovođenje mera zaštite i spasavanja. Plan obuke jedinica civilne zaštite usvaja Opštinski štab za vanredne situacije.
5. Jedinica civilne zaštite formira se u skladu sa Planom zaštite i spasavanja, a angažuje se u slučaju potrebe za sprovođenjem mera zaštite i spasavanja većeg obima koje ne mogu biti izvršene redovnim aktivnostima nadležnih subjekata. Naredbu o formiranju jedinice civilne zaštite donosi Predsednik opštine na predlog Opštinskog štaba. Naredbom iz stava 2., u skladu sa procenom rizika i mogućih posledica i procenom obima potrebnog angažovanja, utvrđuju se zadaci jedinice civilne zaštite, način angažovanja i komandovanja, minimalno potreban broj pripadnika, vreme i mesto za prijavljivanje i dr.
6. Građanin - pripadnik jedinice civilne zaštite prilikom pristupanja potpisuje izjavu sledeće sadržine: "Izjavljujem da dobrovoljno prihvatom angažovanje u jedinici civilne zaštite opštine Bajina Bašta. Prihvatom sve zakonom utvrđene obaveze pripadnika jedinice civilne zaštite." Izjava iz stava 1. sadrži i podatke potrebne za evidenciju pripadnika civilne zaštite.
7. Po angažovanju pripadnika jedinice civilne zaštite dnevno se vodi evidencija koja sadrži: ime i prezime pripadnika, vreme početka i vreme završetka angažovanja, mesto angažovanja, zadatke na kojima je angažovan i napomenu u koju se unose zabeleške o angažovanju, a obavezno podaci o eventualnom povređivanju ili otežanim uslovima u kojima je pripadnik radio. Evidenciju iz stava 1. vodi komandant, komandir ili lice koje komandant odredi.
8. Po završetku angažovanja pripadniku jedinice civilne zaštite, na lični zahtev izdaje se potvrda o angažovanju u jedinici civilne zaštite.
9. Pripadniku jedinice civilne zaštite pripada naknada i sva druga prava po osnovu angažovanja, u skladu sa zakonom.
10. Potpisana izjava i evidenciju o angažovanju pripadnika jedinice civilne zaštite Opštinska uprava čuva trajno. Potpisana izjava i evidencija su osnov za isplatu naknade za angažovanje u jedinici civilne zaštite, u skladu sa zakonom.

Pouke i iskustva

- Rana najava
- Stalna veza sa MUP-SVS, RHMZ Srbije, Srbijavode, AMSS i dr.
- Stalna komunikacija između subjekata ZiS
 - Neprekidna veza sa susednim opštinama i susednom R.Srpskom
- Pravovremeno obaveštavanje i uzbunjivanje
- Redovna saradnja sa poverenicima CZ
- Komunikacija sa javnošću – građanima (edukacija, podizanje svesti...)

Hvala na pažnji!

Aleksandar Marković, koordinator opštinskog štaba za vanredne situacije

+381 31 862 366, lokal 103; +381 69 82 59 240

e-mail: aleksandar.markovic@bajinabasta.rs

Dragana Ivanović, inspektor za zaštitu životne sredine

+381 31 862 366, lokal 202; +381 69 82 59 814

e-mail: dragana.ivanovic@bajinabasta.rs